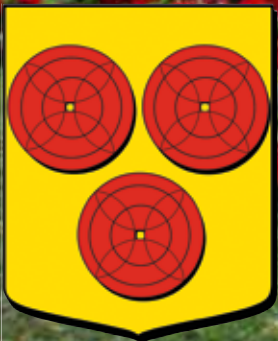

DELÅRSRAPPORT 2016

ORSA KOMMUN

Delårsrapport 2016

De första sju månaderna

Befolkning och arbetsmarknad

Vid ingången av året var vi 6 750 invånare i Orsa kommun. Därefter har befolkningen ökat, främst på grund av stor nettoinflyttning och per 2016-07-31 var vi 6 808 invånare, en ökning med 58 personer trots att det fötts 30 personer färre än de som avlidit. Vi har haft en nettoinflyttning på 88 personer sedan årsskiftet och det är första gången vi har en positiv nettoinflyttning sedan vi började föra statistik för 8 år sedan. Sannolikt beror detta till största del på att Orsa kunnat erbjuda lediga lägenheter i större omfattning än omkringliggande kommuner. Vidare så har de åldersgrupper som oftast flyttar ut minskat under senare år vilket medför att utflyttningen minskat.

Nettoinflyttningen sker i alla åldersgrupper men det som skiljer mest jämfört med tidigare år är att drygt 70 % avser personer i arbetsför ålder, 19-64 år. Det är en åldersgrupp där vi tidigare haft den största nettoutflyttningen.

I budgetarbetet inför 2017 har vi räknat med att befolkningen skall vara 6 750 invånare per 1 november 2016. Sannolikt bör det istället vara omkring 6 800 invånare vid detta datum.

Enligt statistik från arbetsförmedlingen minskade antalet arbetslösa från 188 till 179 personer jämfört med föregående år samma tidpunkt, av dessa var 87 personer öppet arbetslösa och 92 personer sökande i program med aktivitetsstöd.

I Orsa uppgår den öppna arbetslösheten och sökande i program med aktivitetsstöd till 6,0 % per juli, att jämföra med rikets och Dalarnas siffror som är 7,3 % respektive 6,6 %.

Dessutom kan noteras att den öppna arbetslösheten i Orsa kommun minskade med 0,4 procentenheter jämfört med samma tid föregående år, medan program med aktivitetsstöd ökade 0,2 procentenheter. Totalt sett minskade arbetslösheten med 0,3 procentenheter i riket medan den ökade med 0,1 procenten-

heter i Dalarna jämfört med samma period föregående år.

Dock kan det i jämförelse med övriga Siljanskommuner konstateras att även om vi har en betydligt större andel i program med aktivitetsstöd så är den öppna arbetslösheten lägre i de övriga kommunerna.

Investeringar

Jämfört med tidigare år så har en större andel av investeringsbudgeten utnyttjats under årets första sju månader. Per juli har vi investerat för 13,8 mkr av den totala årsbudgeten på 24,4 mkr och av dessa avser 9,5 mkr investeringar i stadsnätet. Under hösten förväntar vi oss att många hushåll kommer att ansluta sig till stadsnätet vilket likviditetsmässigt kommer underlätta för vår fortsatta utbyggnadstakt.

Kommentarer till delårsresultat och prognoser

Kommunens resultat per 2016-07-31 uppgår till 13,1 mkr vilket är det högsta delårsresultatet i ”modern tid”. Samtidigt uppgår prognosen för helåret till ett resultat om 4,8 mkr, vilket innebär att resultatet prognostiseras att minska med 8,3 mkr under kommande fem månader.

Av minskningen står finansieringen för ca 4,6 mkr. Finansieringen är en verksamhet som ligger utanför nämnderna och här redovisas bland annat skatteintäkter, pensionskostnader, samt finansiella intäkter och kostnader. Även vårt innehav i Oreälvens Kraft AB ingår här.

Finansieringen redovisar ett överskott på 4,4 mkr per juli, men prognosen för helåret är ett underskott på -0,2 mkr. Skillnaden beror främst på att per juli så har semesterlöneskulden sjunkit med 1,7 mkr (på grund av semesteruttag under sommaren) men vid årsskiftet förväntas semesterlöneskulden istället ha ökat med 0,4 mkr. Vidare så är löneöversynen för 2016 inte klar ännu, men hänsyn har tagits till förväntade löneökningar i prognosen.

Resterande försämring av resultatet, 3,7 mkr, ligger på förvaltningarna. Väldigt kortfattat kan det förklaras av att många verksamheter har haft vakanser som nu kommer tillsättas, samt att kostnader för placeringar av barn och ungdomar ökade kraftigt i början av sommaren och dessa kommer att ligga på en hög nivå under resterande del av året.

I de senaste två årens delårsbokslut har ekonomichefen påpekat att skillnaden i delårsresultatet och prognoserna varit i största laget och att han förväntade sig att flera nämnder och utskott skulle redovisa bättre resultat än vad deras prognoser visar, och så har det också blivit.

Då vi nu går in i en ny organisation och skillnaden i delårsresultat och prognos på helåret är mindre än de senaste två åren så är det inte lika säkert att helårsresultatet blir så mycket bättre än vad prognoserna visar, men med stor sannolikhet blir det inte sämre. Till skillnad från tidigare så prognostiserar också flertalet förvaltningar i år ett överskott, och totalt sett uppgår överskottet till 2,6 mkr jämfört med budget.

Balanskrav

Balanskravet i kommunallagen 8:5 innebär att om inte kommunen redovisar ett positivt resultat, där intäkterna överstiger kostnaderna, så skall det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas inom de följande tre åren. Årets prognoser tyder på att det inte finns någon risk att vi inte skulle klara balanskravet 2016.

Kommunens ekonomiska mål 2016

Kommunfullmäktige beslutade 2015-04-27 om följande ekonomiska mål

- Resultatet för 2016 ska uppgå till 2 500 000 kr.
- Följande utgångspunkter ska vara vägledande för kommunens ekonomiska mål från 2016 och framåt:
  - Årets resultat ska minst vara på en nivå som säkerställer att kommunens eget kapital värdesäkras med hänsyn till inflationen (KPI).
  - Kommunen har en god likviditet och denna ska i första hand användas till att möta kommande höga pensionsutbetalningar.
  - Kommunens investeringar ska finansieras av egna medel, inte genom extern upplåning.
  - När det gäller framtida pensionsåtaganden sker återföring med det belopp som motsvarar skillnaden i

pensionskostnader enligt senaste prognosen från KPA då budgeten fastställs och den prognos som senast beställs i samband med årsbokslutet.

- Kommunens soliditet (inklusive samtliga pensionsåtaganden) ska varje år förbättras och senast 2018 vara positiv.

Kommentarer

Årets resultat: I delårsbokslutet uppfylls målet med råge. Även det prognostiserade helårsresultatet uppfyller målet med marginal.

Likviditet: Målet uppfyllt i delårsbokslutet men är det enda av de ekonomiska målen där det råder en viss osäkerhet på helårsbasis. Osäkerheten gäller inte att vi skall behöva ta upp externa lån, utan om vi kan tvingas sälja av en del av våra värdepapper för andra ändamål än ökade pensionsutbetalningar. Orsaken är att det dröjer väldigt länge innan vi erhåller medel från Migrationsverket för ensamkommande barn (EKB). I delårsbokslutet uppgår dessa fordringar till ca 23 mkr, varav ca 7 mkr avser kvartal tre och fyra år 2015. Att vi ändå klarat oss hittills, och förmodligen på helårsbasis, beror på att av de 15,4 mkr som vi erhöll från staten i slutet av 2015 för "flyktingsituationen" så har endast ca 0,2 mkr förbrukats per 31 juli.

Tidigare har vi till viss del kunnat förlita oss på koncernbolagen som haft mycket likvida medel på det gemensamma koncernkontot. Men efter att Orsabo-städer förvärvade fastigheten Köpmannen 12 i centrala Orsa utan att ta upp nya lån så har saldot på kon-

INNEHÅLL

Desju första månaderna.....	sid 4
Kommentarer till delårsresultat och prognoser.....	sid 4
Kommentarer till balansräkning och kassaflöde.....	sid 6
Orsa Vatten och Avfall AB.....	sid 7
Orsabo städer AB & Orsa lokaler AB.....	sid 8
Orsa kommunsvärdegrund.....	sid 9
Kommunens mål.....	sid 10
Personalredovisning.....	sid 11
Kommunfullmäktige.....	sid 12
Kommunstyrelsens verksamheter.....	sid 13
Kultur- och serviceutskottet.....	sid 16
Barn och utbildningsutskottet.....	sid 19
Socialutskottet.....	sid 21
Miljönämnden.....	sid 24
Byggnadsnämnden.....	sid 26
Periodens driftredovisning.....	sid 28
Periodens investeringsredovisning.....	sid 28
Periodens resultaträkning.....	sid 29
Balansräkning.....	sid 29
Kassaflödesrapport.....	sid 30
Noter resultaträkning.....	sid 31
Noter balansräkning.....	sid 31
Noter kassaflödesrapporten.....	sid 32
Prognos för driftredovisning 2016.....	sid 33
Prognos för 2016 års resultaträkning.....	sid 33
Noter till prognos 2016.....	sid 34
Redovisningsprinciper.....	sid 35

cernkontot minskat även av den anledningen. Detta är medvetet då banken signalerat att de kan komma ta ut en avgift (de vill inte kalla det ränta) för innestående bankmedel. För säkerhets skull har vi utökat checkräkningskrediten för att möta tillfälliga likviditetssvackor. Den ränta som då skulle tas ut är lägre än den aviserade avgiften. Den totala checkräkningskrediten på koncernkontot uppgår nu till 30 mkr, men den har hittills under året inte behövt utnyttjas.

Investeringar: Ingen extern upplåning har gjorts under året och kommer inte heller behövas under resterande del av året enligt vår bedömning.

Pensionsåtagande: Detta mål faller till viss del efter uttalande från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) i oktober 2015 som säger att vi inte kan använda en sådan återföring för att justera balanskravsresultatet. Däremot skulle vår tidigare öronmärkning kunna användas i resonemanget om vi någon gång skulle behöva åberopa synnerliga skäl. Hur som helst kommer sådana skäl inte behöva åberopas under 2016.

Kommunens soliditet: Om man tittar på delårsbokslutet så är soliditeten 5,1 % jämfört med 0,0 % årsskiftet och -1,8 % vid delårsbokslutet 2015. Redan nu så har vi alltså uppnått det mål som vi sagt skall uppnås senast 2018.

Kommentarer till balansräkningen

Balansomslutningen har minskat något jämfört med senaste årsskiftet men ökat jämfört med delårsbokslutet 2015. Minskningen jämfört med årsskiftet beror främst på att banktillgodohavanden på det koncernkonto vi har tillsammans med dotterbolagen minskat kraftigt.

Vad gäller jämförelsen med föregående års delårsbokslut så har de kortfristiga fordringarna ökat med över 20 mkr. Ökningen avser främst fordringar på Migrationsverket både vad gäller verksamhet bedriven 2015 och 2016. Även anläggningstillgångarna har ökat, där investeringar i stadsnätet står för en stor del.

På skuldsidan har de kortfristiga skulderna ökat med 17 mkr och av denna ökning avser 15 mkr skuldfört engångsbelopp / bidrag som vi erhöll från staten i december 2015 avseende den ”uppkomna flyktingsituationen”. Här har fullmäktige beslutat att detta

bidrag skall fördelas över en treårsperiod, vilket inte följer hur det bör redovisas enligt uttalande från RKR. Anledningen till att vi avviker från RKR:s uttalande är att vi annars inte kan använda medlen så som staten hade tänkt. Av erhållet bidrag om totalt 15,4 mkr har endast 0,2 mkr förbrukats per juli, då det tagit en tid att besluta exakt vad pengarna skall användas till. Under hösten kommer dock förbrukningen att öka markant.

Även om kommunen som juridisk person inte längre har några banklån så ökar dock lånen över tid i dotterbolagen. Här ligger vi också högt vad gäller lån per invånare i jämförelse med riket, Dalarna och vår kommungrupp.

Ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser fortsätter att minska och de senaste 12 månaderna är minskningen ca 4 mkr. Sannolikt kommer regelverket för hur ansvarsförbindelsen skall redovisas att förändras, så att den från och med 2018 skall upptas som en skuld i balansräkningen.

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Av kassaflödesanalysen framgår att de likvida medlen (kassa- och bankmedel på koncernkontot) minskat med 24,9 mkr under årets första 7 månader.

Av minskningen så avser ca 15 mkr kommunen och 10 mkr koncernbolagen. Att kommunens likvida medel minskar så pass mycket trots ett resultat på ca 13 mkr beror delvis på att vi ligger ovanligt tidigt i investeringarna men också på att vi ligger ute med mycket pengar för ensamkommande barn som skall erhållas från Migrationsverket.

Koncernföretagen

Även koncernföretagens resultat per juli är bra och resultatet efter finansiella poster uppgår till 6,4 mkr vilket är 1,5 mkr bättre än i föregående års delårsbokslut. Då prognostiserades helårsresultatet till 7,1 mkr och det blev 9,9 mkr. I år är prognosen 9,8 mkr. Under de senaste tre åren är koncernföretagens resultat per invånare betydligt bättre än genomsnittet i riket, Dalarna och vår kommungrupp. I vår kommungrupp som består av femtio kommuner så är det bara fyra stycken som haft ett genomsnittligt högre resultat per invånare än Orsas koncernföretag de senaste tre åren.

Orsa Vatten och Avfall AB

Inom VA-verksamheten pågår ett antal investeringsprojekt. Bland de större kan nämnas VA Born där 3,1 mkr har investerats, ombyggnad VA Hästen / Leran där 3,4 mkr har investerats. På Höglunda har 1,9 mkr investerats i VA-ledningar och i Skattungbyn har 0,7 mkr investerats i en ny vattentäkt. Inom avfallsverksamheten pågår inga större investeringsprojekt sedan den nya återvinningscentralen färdigställdes våren 2015.

Bolaget har lagt en budget för helåret 2016 med ett överskott för VA-verksamheten på 127 tkr medan avfallsverksamheten är budgeterad att ge ett nollresultat. Per sista juli 2016 uppvisar bolaget ett positivt resultat på 892 tkr. VA-verksamheten redovisar ett överskott på 106 tkr och avfallsverksamheten redovisar ett överskott på 786 tkr. Omsättningen för VA-verksamheten ligger ca 300 tkr under budget och omsättningen för avfallsverksamheten ligger ca 250 tkr över budget.

Sammantaget uppgår omsättningen till 15 775 tkr mot det budgeterade beloppet som är 15 864 tkr.

De externa kostnaderna för VA-verksamheten ligger drygt 400 tkr över budget medan kostnaderna för

avfallsverksamheten i stort sett följer budget. Kostnaderna för räntor och avskrivningar ligger under budget med 560 tkr för räntor och med 273 tkr för avskrivningar.

VA-verksamheten i Orsa Vatten och Avfall AB har de senaste åren visat underskott. Inför 2016 höjdes därför va-taxan med 9 %. Med anledning av detta har årets va-budget höjts med 2 mkr från 16,5 mkr till 18,5 mkr medan budgeten för avfallsverksamheten höjts marginellt med 180 tkr till 9,6 mkr.

Likviditeten i bolaget förstärktes 2015 med 10 mkr i nyupplåning. Likviditeten bedöms för tillfället vara god. Beroende på om och när större investeringar blir aktuella kommer det att finnas behov av att genomföra ytterligare upplåning. Kommunfullmäktige i Orsa kommun beviljade 20 juni 2016 därför att utöka sitt borgensåtagande till Orsa Vatten och Avfall AB med 20 mkr till 105 mkr.

Arbetet med VA-plan i Orsa kommun pågår och personal från Nodava medverkar löpande i processen. När VA-planen väl är klar och antagen av kommunfullmäktige i Orsa kommun kommer den stora utmaningen för Orsa Vatten och Avfall AB när planen skall genomföras.

Resultaträkning för Orsa Vatten och Avfall AB (tkr)

20160731

Verksamhetens intäkter	15 775
Verksamhetens kostnader	-12 533
Avskrivningar	-1 833
Verksamhetens nettokostnader	1 409
Finansiella intäkter och kostnader	-517
Resultat efter finansnetto	892

Periodens resultat 892

Orsabostäder AB och Orsa Lokaler AB

Inledningen av verksamhetsåret har gått planerligt både vad avser ekonomiska resultat och igångsättning av de projekt vi beslutat att genomföra.

Några av de större projekten har varit upphandling av ramavtal på bygg, golv och måleri samt utredning ombyggnad Lillåhem med budgeterad kostnad. Andra påbörjade projekt är målning fasader på Storgärdet och Berget samt bygget av kulvert nr 3 på Storgärdet. Vi räknar med att genomföra samtliga planerade projekt.

Vid ingången av 2017 ska den stora renoveringsperioden och nyproduktionen av kvarteret Måsen vara till ända och vi kan konstatera att vi har ett bra flyt i uthyrningen av lägenheter. Vi kommer för framtiden att satsa på trivsel och omvårdnad av våra hyresgäster och har därför tagit över Boendeinflytande i egen regi istället för att gå via Hyresgästföreningen. Arbetet med boendeinflytandet startar på allvar under

hösten och ska ytterligare bidra med att göra boendet i Orsa mera attraktivt.

Viktiga händelser under första halvåret är också aktieöverlåtelsen av samtliga aktier i Orsa Lokaler AB till kommunen. Orsa Lokaler är därmed inte längre ett dotterbolag till Orsabostäder utan går direkt under kommunstyrelsen vilket innebär att de två bolagen nu är "systerbolag" men har som tidigare samma styrelse och VD. Vidare har Orsabostäder förvärvat fastigheten Köpmannen 12 från Dalecarlia Fastighets AB. Fastigheten har ett centralt och för oss strategiskt läge.

På personalsidan har tre personer avtackats på grund av pensionering. Rekryteringen av ny VD är genomförd och kommer att vara på plats i augusti.

Avslutningsvis gläds vi av att enligt prognos håller det goda ekonomiska resultaten i sig på samma nivå som vi upplevt de senaste åren.

Ekonomi Orsabostäder

Resultat efter finans per sista juli är 3 928 tkr och prognosen för helår 7 210 tkr.

Resultaträkning för Orsabostäder AB (tkr)	
	20160731
Verksamhetens intäkter	27 741
Verksamhetens kostnader	-18 576
Avskrivningar	-3 451
Verksamhetens nettokostnader	5 714
Finansiella intäkter och kostnader	-1 786
Resultat efter finansnetto	3 928
Periodens resultat	3 928

Ekonomi Orsa Lokaler

Resultat efter finans per sista juli är 1 576 tkr och prognosen för helår 2 477 tkr.

Resultaträkning för Orsa lokaler AB (tkr)	
	20160731
Verksamhetens intäkter	22 495
Verksamhetens kostnader	-15 183
Avskrivningar	-3 729
Verksamhetens nettokostnader	3 583
Finansiella intäkter och kostnader	-2 007
Resultat efter finansnetto	1 576
Periodens resultat	1 576

Orsa kommuns värdegrund

Orsa-helt enkelt

Min uppgift är att se till att det blir så enkelt som möjligt för våra medborgare.

Respekt

Jag respekterar mina medmänniskor.

Samarbete

Jag är en del av en större helhet och hittar lösningar tillsammans med andra.

Ansvar

Jag har ett ansvar att handskas varsamt med våra resurser för att skapa ett bra och hållbart samhälle.

Orsa kommuns vision

Orsa är en naturnära plats där folk trivs och vill bo. Våra verksamheter håller hög kvalitet och det känns tryggt att använda sig av dem. Vårt rika och mångsidiga kulturarv har grundat vårt goda rykte som musikkommun.

Vi har en tydlig roll i arbetet med att utveckla regionen. Orsa har korta beslutsvägar och krånglar inte till saker. Det gör oss väl förberedda att möta samhällets förändringar utan att tappa hållbarhetstänkandet.

Vi har ett välmående näringsliv som är attraktivt för både tjänsteföretag och producerande företag.

Vi är en av landets mest kända turistorter. Detta har blivit möjligt genom ett fantasirikt och nyfiket förhållningssätt, präglat av humor och en gnuttu galenskap.

Kommunens målområden

Livskvalitet och samhällsservice

Kommunens verksamheter ska verka för att människor ska känna sig trygga med alla våra verksamheter men särskilt viktigt är att vård, omsorg samt utbildning håller en hög kvalitet och visar goda resultat. Vi ska även arbeta för ett samhälle med ett mångsidigt kultur och föreningsliv. Medborgarna ska känna att de kan delta i Orsas utveckling.

Orsas varierande natur – från vildmark till kulturbygd – är viktig för vår livskvalitet. Vi ska arbeta hälsofrämjande med hållbar utveckling för att skapa förutsättningar för ett jämlikt Orsa där alla känner sig välkomna.

Tillväxt

Kommunens verksamheter ska skapa förutsättningar för en positiv utveckling. Vi ska arbeta för en god kompetensförsörjning både inom offentlig sektor och för det privata näringslivet. Genom nytänkande och ett gott värdskap ska vi göra Orsa till en attraktiv turist- och bostadsort. Orsa ska ha en tilltalande offentlig miljö och en väl fungerande infrastruktur. Orsa ska vara en pålitlig samarbetspartner och bidra till utvecklingen av regionen.

Medarbetare

Ledarskapet på alla nivåer ska vara tydligt och lyhört. Våra medarbetare ska känna till vad som förväntas av dem. Medarbetarna är vår viktigaste resurs och ska bidra till att utveckla verksamheten. För det krävs möjlighet till kompetensutveckling och delaktighet.

Ekonomi

Våra verksamheter ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt och ge möjlighet till satsningar i framtiden. Investeringar ska vara välplanerade och väl motiverade. Budgeten ska vara realistisk och ingå i verksamhetsplanen.

När vi målen?

Livskvalitet

I de mätningar som gjorts får kommunen godkänt från brukare inom omsorgen. De allra flesta anser också att de får ett gott bemötande av kommunen. Vi är lite för dåliga på att svara på e-post och svara i telefonen. Vi har ökat andelen behöriga till gymnasiet.

Tillväxt

Vi har förbättrat positionerna i Svenskt näringslivs ranking, men är ännu inte uppe vid det satta målet som ska vara uppnått 2020.

Ekonomi

I stort uppnår vi de satta målen.

Medarbetare

Jämfört med förra undersökningen har våra medarbetare blivit nöjdare med sin situation. Vi har dock en bit kvar innan allt hamnar på plats.

Personalredovisning

Arbetskraft

Tillsvidareanställda

Antalet tillsvidareanställda i Orsa kommun är vid halvårsskiftet 466 mot 463 vid samma period ifjol. Den *totala* arbetskraften, alla anställningsformer, har ökat från 488 till 523 årsarbetare i jämförelse med halvårsskiftet 2015.

Avgångar

Av de tillsvidareanställda i kommunen slutade totalt 41 personer under första halvåret 2015, en ökning med 8 personer. De två största orsakerna var egen begäran (29) samt pension (12). Andelen som slutar på egen begäran ökar i jämförelse med året innan. Den här bilden kommer sannolikt att kvarstå då konkurrensen om arbetskraft kommer att öka i vår region med anledning av stora pensionsavgångar.

Arbetsmiljö och hälsa

Ohälsotal

Ohälsotal (Sjuktid andel av total tillgänglig arbetstid)		
Kön	201607	201507
Män	4,4 %	3,6 %
Kvinnor	6,9 %	5,8 %
Total	6,3 %	5,3 %
Varav långtidssjuka		
Total	44,7 %	49,5 %

Fördelat på ålder		
Ålder	201607	201507
0-29	2,4 %	1,9 %
30-49	7,5 %	4,9 %
50-99	6,4 %	6,2 %

Ohälsotalet är ett nyckeltal som beskriver andelen sjukskriven tid av disponibel arbetstid. Detta nyckeltal stiger i hela landet så Orsa är inte ensamma om detta.

Orsa har dock haft en nedåtgående trend. Dessvärre ökar ohälsotalet igen. En bidragande orsak till ökningen kan vara den pågående organisationsförändringen, men även att Orsa kommun har / har haft

Medelålder

Medelåldern för tillsvidareanställda män är 50 år och för kvinnor 51 år.

Könsfördelning

Könsfördelningen mellan kvinnor och män är oförändrad. 19,5 % av de anställda är män även vid halvårsskiftet 2016.

Lön och personalkostnader

Löneöversyn för Kommunals medlemmar och de oorganiserade är inte klar än på grund av sjukskrivning.

I övrigt är förhandlingarna klara.

Jämställda löner

Löneskillnader mellan kvinnor och män har ytterligare utjämnats. Kvinnorna har knappt in och skillnaden är nu 4,4 % mot 5,5 % 2015.

chefer som varit / är långtidssjukskrivna och att vissa vakanser inte blivit tillsatta. Naturligtvis medför det ett ökat tryck på medarbetarna i övrigt som kan göra att sjukskrivningarna skjuter i höjden.

Medarbetarenkät

Medarbetarenkäten genomfördes under våren 2016. 74 % av de tillfrågade genomförde enkäten. Denna gång svarade alla medarbetare utom en på nätet, vilket är en enorm framgång som även bekräftas av att resultatet på frågan om man har tillräckliga datorkunskaper ökat från 74 till 81. Det som annars främst sticker ut positivt är att antalet som har haft medarbetarsamtal har ökat från 61 % vid senaste mätningen till 89 %. För lönesamtal har siffran ökat från 43 % till 81 %. Detta är frukten av en medveten satsning på utbildning och stöd för chefer med anledning av de dåliga resultaten vid förra mätningen.

Sjuknärvaron, alltså andelen som någon gång varit på jobbet fast man känt sig sjuk, har ökat från 53 % till 58 % vilket är oroväckande inte minst mot bakgrund av ökade ohälsotal.

85 % av de svarande tycker att de har ett meningsfullt arbete, vilket är en bra siffra.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande församling. De ska dra upp mål och riktlinjer, fatta beslut om viktiga ekonomiska frågor, avgöra kommunens nämndorganisation samt välja ledamöter till de politiska beslutsgrupperna. Fullmäktige beslutar i principiellt viktiga frågor.

Detta har hänt

Fullmäktige har under första halvåret haft tre möten. Vid dessa har fullmäktige bland annat beslutat om avskaffande av elevavgifter till musikskolan från höstterminen 2016 för att få fler barn och ungdomar med olika bakgrund att delta i musikundervisningen och på så sätt främja integrationen. Ytterligare beslut gäller antagandet av en ny VA-policy, reviderade ägardirektiv för Orsabostäder AB och fördelning av de tillfälliga statliga medlen som kommunen fått på grund av flyktingsituationen.

Sju motioner har behandlats. De handlade om mer personal till äldreomsorgen, att inte införa en renhållningsavgift för fritidshus, justeringar av kollektivtrafiken samt en översyn av organisationen och hemtjänsten. Dessa motioner ansågs besvarade då arbeten pågår enligt motionernas intentioner. Kommunfull-

mäktige biföll de övriga motionerna som handlade om att utreda möjligheterna till ändrat arbetssätt inom hemtjänsten, ökad tillgänglighet i sporthallens bassäng samt att inte införa betyg från årskurs 4. Under första halvåret har ytterligare sex motioner och fyra medborgarförslag lämnats in, men inte färdigbehandlats.

Framtid

Under hösten 2016 kommer fullmäktige att behandla förslaget till en ny VA-plan för Orsa kommun men även övergripande mål för kommunstyrelsens verksamhetsområden. Kommunen har tidigare genomfört en organisationsöversyn av dessa verksamheter och i samband med översynen har även förslag till mål för varje verksamhetsområde diskuterats.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Delårsrapport jan-juli 2016

VERKSAMHET	2016		2015		
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget Jan - Juli	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Kommunfullmäktige	175	236	61	0	200
Kommunalt partistöd	185	196	11	0	185
Revision	241	385	144	0	190
Valnämnd	0	3	3	5	8
Överförmyndaren	285	239	-46	0	253
God man och förvaltare	100	204	104	0	243
Summa	986	1 263	277	5	1 078

Ekonomisk kommentar

Verksamheterna under kommunfullmäktige beräknas hålla årsbudget. De största avvikelserna för perioden återfinns under verksamheterna för revision och God man och förvaltare. Revisionen kommer att debitera fler granskningar under hösten.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens övergripande uppgifter är att leda och samordna förvaltningen av kommunens ansvarsområden samt de övriga nämnderna, kommunala bolag och stiftelser.

Detta har hänt

Kommunstyrelsen har det samordnande ansvaret för kommunens verksamheter. Inte minst har det första halvåret handlat om att ta omorganisationen ett steg till. Rekryteringar har inletts, några har slutförts och övriga är på gång.

Inom alla områden har ett målarbete inletts för att skapa konkreta och styrande mål för verksamheterna. Arbetet fortsätter under hösten.

Kommunen övertagit samtliga aktier i Orsa lokaler AB, tidigare dotterbolag till Orsabostäder AB. Orsa lokaler är därmed jämställt med Orsabostäder. Kommunledningen har varit involverad i arbetet med VA-planen, bland annat genom att arrangera medborgardialoger och informationsmöten. Dessa ledde också till en revidering av förslaget.

Kommunfullmäktiges beslut från i fjol gällande skapandet av Nya Visit Dalarna överklagades. Det innebär förnyade diskussioner om hur turistorganisationen ska se ut i kommunen och framförallt hur samverkan mellan kommunerna ska se ut.

Vi har testat en ny form för att nå ut med information till invånarna genom att lägga Aktuellt från Orsa som en del i Orsakompassen. Försöket har fallit väl ut, men får utvärderas av den nya kommunikationsansvarige.

Utbyggnaden av Stadsnätet utvecklats på ett mycket positivt sätt.

Under våren gjordes förstudier för ett s k BiD-projekt. BiD står för Businessarea in development och är en metod för utveckling av kommersiella områden, där samtliga som berörs av området ska vara engagerade. En handlingsplan, bland annat utifrån genomförda centrumvandringar och inspel från människor med verksamhet i centrum, ska tas fram under hösten.

Vi har ännu inte nått målet att ligga bland de hundra bästa i Svenskt Näringslivs ranking, men vi har inletts vårt eget lilla återtag genom att förbättra positionerna något i årets mätning.

Räddningstjänsten har tagit fram ett nytt handlingsprogram mot olyckor samt en ny plan för extraordinär händelse. Vi fick ett gott betyg för beredskapsplaneringsarbetet från länsstyrelsen.

Räddningstjänsten kan notera en 20-procentig ökning av antalet larm. De flesta av lindrigare karaktär, men vi har haft en brand med dödlig utgång under första halvåret.

Framtid

Det återstår en del frågeställningar att ta ställning till i samband med omorganisationen innan den helt och hållet är på plats. Att få alla verksamheter att löpa smidigt kommer att bli en huvuduppgift under hösten. Speciellt viktigt är att få till samverkan över verksamhetsgränserna, att skapa en helhetssyn på kommunens arbete.

Att skapa en väl fungerande ledningsgrupp och en målbild för kommunen som är lättfattlig och verkligen styrande är också prioriterade uppgifter. Under den tid som återstår till den nya organisationen satt sig är det viktigt att vi håller i påbörjade projekt som BiD-projektet, Orsa topp 100 och liknande för att stärka vår position och vårt varumärke. Vi har idag verksamheter som kan vara vägledande i det arbetet såväl inom skolan som inom omsorgen.

Inom Räddningstjänsten ska utredas en eventuell framtida räddningstjänstsamverkan inom nord-nordvästra Dalarna. Det arbetet inleds under hösten. Grönklitts expansion kan leda till att en ny räddningsstation eller första insatsperson måste etableras i området.

KOMMUNSTYRELSENS VERKSAMHETER

Delårsrapport jan-juli 2016

VERKSAMHET	2016		Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	2015
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget Jan - Juli			Nettokostnad Jan-juli
Politisk verksamhet	2 839	2 971	132	0	2 957
<i>varav Medel till KS förfogande</i>	989	1 166	177	0	1 133
Näringslivsåtgärder	1 133	1 888	756	415	1 969
Turism	1 256	1 153	-103	0	1 250
Folkhälsa	7	0	-7	0	-107
Räddningstjänst	3 102	3 277	175	0	3 092
Arbetsmarknadsåtgärder	19	22	4	0	23
Affärsverksamhet	503	542	39	67	612
Kollektivtrafik	2 066	2 759	693	700	2 309
Föreningsbidrag	328	327	-2	0	327
Centrala stödfunktioner	11 303	12 015	712	450	11 500
<i>varav kommunstyrelsen</i>	118	140	22	0	170
<i>varav kommunledningskontor</i>	935	1 130	195	150	1 075
<i>varav kommunkansli</i>	2 570	2 660	91	0	2 437
<i>varav ekonomikontor</i>	2 298	2 468	170	300	2 609
<i>varav personalkontor</i>	989	1 677	688	600	1 408
<i>varav lönekontor</i>	830	832	2	0	873
<i>varav IT-enhet</i>	3 563	3 108	-455	-600	2 929
Summa	22 556	24 953	2 398	1 632	23 932

Ekonomisk kommentar

Kommunstyrelsens verksamheter totalt visar för perioden januari till juli ett positivt resultat på ca 2,4 mkr och den samlade prognosen är ett överskott på 1,6 mkr.

Överskottet vad gäller näringslivsåtgärder är relaterat till personalkostnader och beror till största delen på vakanser inom verksamheten.

Kollektivtrafiken har ett positivt delårsresultat jämfört med budget på ca 700 tkr och resultatet på helår beräknas bli lika stort.

Personalkontoret prognostiserar ett överskott på helår på 600 tkr, något lägre än delårsresultatet för verksamheten. Anledningen till överskottet är lägre personalkostnader än budgeterat på grund av sjukskrivning, samt ej utnyttjade centrala utvecklingsmedel.

Även ekonomikontoret beräknas visa ett positivt resultat vid årets slut vilket beror på en delvis vakant tjänst som sannolikt inte tillsätts förrän sent under året.

IT-enheten är den av kommunstyrelsens verksamheter som har ett negativt delårsresultat och som också förväntas visa ett underskott på helår. Till IT-enheten hör både IS/IT-enheten Mora och Stadsnät. Stadsnätet visar per juli ett underskott på ca 300 tkr. Prognosen beror bland annat på antal anslutningar och tidpunkt för anslutning samt till viss del på högre personalkostnader än budgeterat. Prognosen för helåret är ett underskott på ca 200 tkr på den gemensamma IS/IT-enheten och ca 400 tkr för Stadsnätet.

Personal

All rekrytering är ännu inte klar för den nya organisationen. Chef för verksamheten Samhälle och chef för Service och Gemensamt stöd och Medborgarservice är tillsatta. Kommunikationsansvarig är i slutfasen av rekrytering och rekrytering av chef för Service och utveckling pågår. Det kan bli förändringar i bemanningen som föreslagits i utredningen. På skog och mark-sidan har vi haft en vakans.

När vi målen?

Kommunstyrelsen har ansvaret för att följa upp de kommunövergripande målen. Dessa redovisas på annan plats.

Vi har haft fortsatt fokus på barn- och ungdomsverksamhet och når målet på att minst 50% av kommunens totala föreningsbidrag går till barn- och ungdom.

Målet om den enskildes förmåga att hantera olyckor kommer att nås. 270 personer är utbildade i hjärt- och lungräddning.

Vi når också målet om samordning av översiktsplaneringen. Den kommer att slutföras under 2017.

Målet att medborgarna ska ha möjlighet att följa och påverka kommunens arbete är delvis uppfyllt genom de medborgardialoger som genomförts och den nya formen för Aktuellt från Orsa. Strukturen är klar för den nya hemsidan. Bland annat måste hemsidan stämma överens med den nya organisationen, som inte är helt klar.

Vi är på god väg att höja kvaliteten på kommunens kommunikationsmöjligheter. Utbyggnaden av stadsnätet har intensifierats och intresset är stort, speciellt sedan andra aktörer dragit sig ur.

Målet att vara bland topp hundra på näringslivsrankingen är inte uppnått, men ska inte nås förrän 2018.

Kultur- och serviceutskottet

Utskottet ska bereda ärenden som tidigare låg på fritids- och serviceutskottet samt kulturnämnden.

Detta har hänt

Det första halvåret 2016 har karaktäriserats av ”uppehållande verksamhet” till följd av det stora antalet vakanser som uppstod under 2015. Löpande verksamhet har genomförts på ett bra sätt med den personal som funnits tillgänglig. Utvecklings- och strategiskt arbete har däremot blivit lidande främst inom områdena gata-park, fritid samt kost. En hel del utvecklingsåtgärder har fått skjutas på framtiden.

En kostutredning som visar kommunens ansvar inom kostverksamheten har gjorts. Vi har också fått en placering på EKO-matlistan. Kostenheten har också arbetat hårt med att få till bra egenkontrollprogram. All personal fått en dags utbildning i detta.

Trots få personer på plats har renoveringar av såväl ishall som ridhus har genomförts. Integrationsenheten har förtjänstfullt lyckats hantera det ökade antalet nyanlända.

Under årets första sex månader har Orsa kommun tagit emot 11 personer som anvisade och 10 personer har flyttat till kommunen i egen regi. Samtliga inom målgruppen har arbets- och uppehållstillstånd.

Sedan årsskiftet har asylsökande på boendeanläggningarna börjat få sina beslut och med hjälp av ”närhetsprincipen” matchas anvisad kommun med den enskildes behov och möjligheter till studier, arbete och utveckling. Orsas utbud av små bostäder - från tiden med elever som gick Scott-utbildningen - har passat bra för behovet av små hushåll.

Projekt Flyktingguide/Språkvän samverkar bl a med Orsa församling, Missionskyrkan och ”Ett Orsa för alla”. Behovet av språkvän förändrades i samband med att det flyttade ca 350 asylsökande personer till kommunen och matchningen sker idag till stor del med insatser från personal på integrationsenheten och Orsa församling.

Kultur- och biblioteksverksamheten börjar sätta sig efter flytten. En viss oro inför den nya organisationen och med anledning av att kulturchefen lämnat sitt jobb finns.

Rent konkret har fritids- och servicekontoret tillsammans med kulturen fått brottas med att lösa situationen med de konstruktionsfel som finns på konstverket Fiolen min. Den har inte varit i den tänkta funktionen på hela sommaren, vilket föranlett en hel del grymtanden på byn.

Vi omförhandlar just nu avtalet med landstinget om den regionala kulturplanen. Kommunen är inte nöjd med utfallet av tidigare avtal. Vi har haft diskussioner med landstinget om hur fortsättningen ska se ut för Grafikverkstaden och dessutom vidhåller vi vår tidigare uppfattning om att kommunen ska få ett regionalt uppdrag vad gäller populärmusik.

I samtal med länsstyrelsen stödjer vi förberedelserna för att göra Skräddar-Djurberga till ett kulturresevat. Länsstyrelsen har i dagsläget inte ekonomi att skapa ett sådant resevat, men vi är överens om att göra klart alla utredningar och inventeringar som behövs så att vi kan trycka på knappen när medel finns.

Framtid

Verksamheterna under kultur- och serviceutskottet tillhör de som mest berörs av omorganisationen. Det gör att framtiden ser lite oviss ut. Vilka prioriteringar ska göras i den nya organisationen?

Vi håller dock igång den inledda verksamheten under tiden organisationen sätter sig. Några konkreta saker vet vi ligger på våra bord.

På kultursidan har initierats röjning och uppskyllning av centrumnära kulturarvsmiljöer som Orsa skans och liknande potentiella utflyktsmål. Utformningen av det nya landstingsavtalet kommer delvis att bli ledande för den framtida verksamheten.

Kulturen kommer också att jobba nära samhällsverk-
samheten med ytterligare utveckling av centrum och
av varumärket Orsa.

För fritidssidan är en stor utmaning inför framtiden
ett stort antal pensionsavgångar. På grund av de stora
pensionsavgångarna kommer vi att se över arbetssche-
man och bemanning på de olika arbetsplatserna.

Enligt kostutredningen måste vi arbeta mer med att
kunna uppfylla alla lagkrav för att sen kunna ta beslut
om hur vår verksamhet ska se ut i framtiden.

En eventuell utbyggnad av Lillåhem och eventuellt en
ny förskola kommer också att påverka kostenheten.
Under hösten kommer vi att påbörja livsmedelsupp-
handling som ska gälla från hösten 2017. Den ska
göras tillsammans med Mora, Älvdalen, Malung-Sä-
len och Vansbro kommuner.

På grund av ökat tryck på Ungdomens hus ska vi titta
på en eventuell ny verksamhet för äldre unga.

FRITIDS- OCH SERVICE

Delårsrapport jan-juli 2016

VERKSAMHET	2016		Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	2015
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget Jan - Juli			Nettokostnad Jan-juli
Fritids- och servicekontor	1 185	1 315	131	200	1 073
Gator och vägar	4 981	4 971	-11	0	4 932
Parker och lekplatser	855	1 062	206	300	906
Fritidsavdelningen	514	793	279	0	781
Idrotts- o fritidsanläggningar	4 067	3 862	-205	0	3 749
Turism	109	91	-18	0	109
Flygfältet	88	26	-61	0	-21
Ungdomens hus	1 458	1 311	-147	-100	1 174
Fastighet	481	587	106	123	461
Vatten o avlopp	356	356	-0	0	355
Kostenhet	1 303	1 228	-75	-350	1 304
Integrationsenheten	0	0	0	0	-422
Summa	15 396	15 602	205	173	14 400

KULTUR

Delårsrapport jan-juli 2016

VERKSAMHET	2016		Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	2015
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget Jan - Juli			Nettokostnad Jan-juli
Bidrag till studieorg	175	175	0	0	175
Adm kulturverksamhet	853	805	-48	-100	959
Allmän kulturverksamhet	176	75	-102	0	142
Bildarkiv	7	0	-7	0	0
Kultur för seniorer	43	58	15	0	89
Kultur i skolan	26	76	50	0	14
Adm bibliotek	2 425	2 147	-278	-200	2 260
Vuxenmedia	148	157	9	0	140
Barnmedia	124	100	-24	0	76
Statens kulturråd	-12	0	12	0	12
Skolbibliotek	38	41	3	0	11
Summa	4 003	3 632	-371	-300	3 878

Ekonomisk kommentar

Eftersom personalläget på förvaltningen omfattat ett flertal vakanser har ett antal budgeterade insatser inte kunnat genomföras. För att klara det mest löpande uppgifterna har externa resurser anlåtats. Inom kulturen har det funnits en viss övertalighet vilket påverkar resultatet negativt. Större inköp än budgeterat har också gjorts.

Årets kulturpristagare, Olof Löthman

Personal

Verksamheten har präglats av antalet vakanser i avvaktan på omorganisationen. En chef för Samhälle där verksamheten kommer att ingå har dock rekryterats, med tillträde i augusti.

Kosten

Två personer har gått i pension under våren. På grund av ansvarig chefs sjukskrivning har dessa tjänster ersatts av tillförordnad kostchef i väntan på omorganisation. Vi har haft tre långtidssjukskrivningar varav en personal gått i pension. Ett flertal av personalen har bytt arbetsplats inom kostenheten.

Kultur och service

Bland annat har gata och park-tjänsterna varit helt eller delvis vakanta i avvaktan på omorganisationen. På kultursidan har vi haft en viss övertalighet som delvis men inte helt kompenseras av att kulturchefen sagt upp sig.

När vi målen?

En stor del av målen ligger kvar orörda på grund av den situation som varit.

Målsättningen som gäller lokaler och anläggningar är inte avstämmd. Dock har ombyggnader i ridhus och ishall genomförts. Vi ser just nu över tillgången till lokaler och anläggningar på grund av ett ökat tryck från föreningar och klubbar.

Målsättningen att bredda Ungdomens hus verksamhet fortgår. Man har en bra verksamhet med begränsade resurser tack vare samverkan med andra aktörer.

Enstaka insatser har gjorts för att utveckla park- och grönområden, men inte i den omfattning som vi målsatt.

Barn- och utbildningsutskottet

Barn- och utbildningsutskottet ska se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och enligt de föreskrifter som finns i lag och förordningar.

Detta har hänt

Två arbetsområden har präglat förvaltningens arbete under våren.

För det första har budgetprocessen gjorts om så att behoven på skolorna styr budgettilldelningen. Detta har fått effekt under senvåren då tjänsterna för de olika enheterna har tillsatts. På några enheter har personalen blivit fler och på andra enheter har personalen blivit färre. Totalt sett har tjänsterna inom barn- och utbildningsverksamheten blivit fler.

För det andra har barn- och utbildningsutskottet beslutat om mål för läsåret 2016/17. Kommunstyrelsen kommer att besluta de exakta nivåerna vid sitt möte i september 2016.

1 Ökad läsförståelse från 88,5 (2016) till 93% (2017). Målet mäts med resultat på delarna Läsa och skriva faktatext i nationella proven i ämnet Svenska i årskurserna 3 och 6 samt totala resultatet för nationella provet i svenska i årskurs 9.

2 Att minska resultatskillnaderna mellan pojkars och flickors resultat skolan genom att höja resultaten för pojkarna från x till y. Målet mäts med betygsresultat i årskurs 6 och 9 i ämnena matematik, svenska och engelska samt med nationella provresultat i ämnena svenska, matematik och engelska i årskurserna 3, 6 och 9.

3 Ökad närvaro, studiero på lektionerna och trygghet i skolan genom att arbeta strukturerat med relationsskapande och lågaffektivt arbetssätt. Målet mäts med närvarostatistik samt resultat på Trivsel- och trygghetsenkät alternativt skolinspektionens elevenkät.

4 Ökning i medarbetarindex från 68 (2016) till 72 (2018) och ökade hälsotal inom verksamhetsområde Lärande från x till y.

5 Ekonomiskt mål att verksamhetsområde Lärande ska ha en prognossäkerhet med 2% i maximal differens mellan delårsbokslut och årsbokslut i förhållande till verksamhetsområdets omslutning.

Framtid

Vi har flera uppgifter att lösa framöver. Vi ska integrera nyanlända elever in i klasserna. Vi ska hinna klart med kartläggningar för dem och genomföra adekvat svenska som andraspråk, SVA-undervisning.

Barnafödandet är högt och inflyttningen är stor vilket skapar stort tryck på förskoleplatser. Detta kan komma skapa behov av nyproduktion eller att på andra sätt möta behovet av ett utökat antal platser. För närvarande får alla barn barnomsorgsplatser inom de lagstadgade fyra månaderna.

Att knyta ihop innehållet inom skola och fritidshem är en annan viktig uppgift.

Scandinav Bildbyrå

BARN- OCH UTBILDNINGSPÅSKOTT

Delårsrapport jan-juli 2016

	2016		2015		
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget Jan - Juli	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
VERKSAMHET					
Barn- o utbildningsnämnd	177	280	103	100	199
Administration	2 257	2 489	233	100	2 833
Musikskola	2 064	2 068	4	-130	1 984
Förskola	15 547	15 363	-185	-280	15 560
Pedagogisk omsorg	316	245	-71	-100	563
Grundskola, fritids	42 682	43 997	1 316	561	42 694
Grundsär	800	1 167	366	0	1 523
Gymnasieskola	22 325	23 260	935	1 557	23 872
Vuxenutbildning	0	0	0	0	-52
SCOTT	92	0	-92	-92	1 552
Ej fördelade medel	158	992	833	1 150	420
Projekt	0	0	0		
Summa	86 418	89 860	3 442	2 866	91 148

Ekonomisk kommentar

Prognosen pekar mot att barn- och utbildningsutskottet kommer att göra ett större överskott i år jämfört med förra året. Prognosen för helår pekar på att överskottet för andra halvåret 2016 blir mindre än utfallet för de första sju månaderna. Detta beror på ett antal tjänster, främst inom elevhälsan, som inte tillsatts under våren ska besättas under hösten.

Överskottet beror, utöver ej tillsatta tjänster, också på att gymnasieskolan inte kostar så mycket som beräknat i budget. Att gymnasiet blivit billigare beror för Orsas del på att kvaliteten i Orsas grundskolor ökat och att färre elever behöver gå på det individuella programmet (IM) innan de kan påbörja utbildningen på sitt ordinarie program.

Förskolan beräknas göra ett underskott. Detta beror på att vi fått fler barn, vilket gjort att ytterligare en avdelning (18 barn och 3 personal) har öppnats i april 2016.

Personal

Ny rektor är anställd på Bergets skola från augusti 2016. Han kommer att vara rektor på 80% för att kunna anställa en biträdande rektor på 20%. Den tjänsten är också tillsatt.

Sju personer har slutat under våren vilket är få i jämförelse med tidigare år.

När vi målen?

Vi har ett ekonomiskt mål som säger att varje individ inom barn- och utbildningssektorn ska ta ansvar även för morgondagens barn genom att förhålla sig till de tilldelade resurserna. Det målet kommer vi att uppfylla. Under våren har kostnaderna för de nyanlända eleverna kompenseras av statliga bidrag. Den ordinarie verksamheten håller sina ramar och extrakostnaderna täcks av statliga extrapengar (se även inledningen).

Vi ser en anmärkningsvärd förbättring på flera områden även om vi inte är ända framme än. Under våren har Orsa kommun klättrat 124 placeringar på Sveriges kommuner och landstings, SKL:s skolranking. Denna ranking baserades på resultaten i juni 2015. Meritvärdet för åk 9 i juni 2016 gick upp till 218 jämfört med 214 år 2015. Även resultaten på nationella proven har generellt gått upp. Störst lyft har skett i matematik.

Lärarna och rektorerna har i juni analyserat resultaten på både nationella prov och meritvärde.

Målet för medarbetarnas arbetsglädje är vi också på väg att uppnå. Medarbetarindex för förvaltningen har gått upp sedan förra mätningen 2015.

Arbetet med ledarskap har legat i malpåse under vårterminen men kommer till hösten att återupptas.

Ovanligt få av personalen, sju personer har valt att sluta sin anställning under våren.

Socialutskottet

Socialutskottet bereder bl a frågor gällande insatser för äldre och för människor med olika slags funktionshinder. Ansvaret omfattar stöd i eget boende, särskilda boendeformer, hemtjänst, ledsagarservice och dagverksamhet i olika former. För de som bor i särskilt boende tillkommer hälso- och sjukvårdsansvar upp till sjuksköterskenivå, samt rehabilitering.

Socialt riktade insatser ingår också i socialutskottets ansvarsområde. Den omfattar enskilda personer, barn och familjer, ekonomiskt bistånd, pröva serveringstillstånd, vård- och behandling för olika typer av missbruk, familjerätt, familjerådgivning, vårdnadsutredningar etc.

Detta har hänt

En översyn av verksamheten för ensamkommande barn har inletts. Rapport skall redovisas till utskottet den 10 augusti. Från regeringen har man aviserat att ersättningarna till kommunerna kommer att minska fr o m januari 2017.

Vi har samarbetat med Orsabostäder med att se över hur vi kan säkerställa ett framtida bra boende för våra äldre och en bra arbetsmiljö för medarbetarna.

Vi har anställt två biträdande enhetschefer för att underlätta arbetet för enhetscheferna inom äldre- och handikappomsorgen som har väldigt stora personalgrupper. Vi har även anställt två aktivitetsansvariga, en till Orsagården och en till Lillåhem. Deras uppgift är att anordna aktiviteter utifrån de boendes önskemål. De skall även ses som avlastning för övrig personal.

Det tillfälliga evakueringsboendet upphörde den första februari.

Individ- och familjeomsorgen, IFO, har flyttat in i nya lokaler som är anpassade för verksamheten utifrån säkerhet och besöksrum att ta emot besök i. Det har haft en positiv inverkan på hela personalgruppen.

Vi ser en ökning av både placerade barn och vuxna missbrukare. Vi ser nu över barnplaceringarna och kommer att annonsera efter egna familjehem i och utanför Orsa för att få ner kostnaderna.

När det gäller missbruk har vi tagit fram ett förslag på hur vi vill arbeta framåt. IFO och arbetsmarknadsenheten, AME, ska gemensamt ha en verksamhet som riktar sig till de som är längst ifrån arbetsmarknaden. Vi har gjort en Lex Sarah anmälan på IFO till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, p g a stor arbetsbelastning och fått svar på att de åtgärder vi har vidtagit är tillräckliga.

På Lillåhem har vi gjort flera insatser för att förbättra arbetsmiljön.

Antalet anhöriga som söker stöd hos anhörigsamordnaren har ökat.

Vi arbetar kontinuerligt med både värdegrunds- och teamarbete.

Framtid

En stor utmaning är rekryteringsarbetet inom socialtjänsten. Vi måste kunna marknadsföra Orsa kommun som en bra kommun att arbeta i. Styrdokumenten bör revideras och tydliggöras.

Vi skall se över arbetssätt inom individ- och familjeomsorg och försöka ha hemmaplanslösningar på ett mer omfattande sätt. Idag ökar placeringarna både för vuxna och barn rejält. Vi bör samarbeta mer med andra huvudmän för att få till gemensamt förebyggande arbete.

Vad gäller verksamheten för ensamkommande barn kommer det att ske stora förändringar vad gäller ersättningen till kommunerna. Det är väldigt viktigt att vi planerar verksamheten utifrån de förändringar som kommer att ske. Vi måste ha en mer långsiktig planering i all vår verksamhet.

Vi arbetar även med att kunna anpassa äldreboendet till ett bra boende för våra äldre och också en bra arbetsmiljö för medarbetarna.

Arbetsmarknadsenheten och bemanningen kommer att föras över till annat ansvar från och med första augusti. Det är viktigt att man kvarhåller syftena med varför verksamheterna inrättades.

En lågtröskelverksamhet för personer med missbruk eller psykisk ohälsa planeras och kommer förhoppningsvis att kunna startas upp i början av 2017. Målsättningen är att erbjuda meningsfull sysselsättning i kombination med alkohol- och drogrådgivning och på sikt kunna erbjuda offentligt skyddat arbete, så kallade OSA-anställningar. Individ och familjeomsorgen och Arbetsmarknadsenheten driver verksamheten gemensamt.

SOCIALUTSKOTT

Delårsrapport jan-juli 2016

	2016		2015		
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget Jan - Juli	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
VERKSAMHET					
Socialnämnd	221	213	-8	0	254
Administration	6 526	7 449	923	0	7 475
Färdtjänst	769	866	97	0	863
Äldreomsorg	43 433	45 488	2 054	1 670	44 138
Psykatri	1 267	1 457	191	150	1 390
Särskilda omsorgen / LSS	12 052	11 862	-190	-550	9 878
Individ och familjeomsorg	4 618	3 816	-803	-500	3 167
Insatser vuxna	1 754	1 275	-479	-550	1 185
Insatser barn och ungdom	5 579	2 990	-2 589	-5 150	3 107
Ekonomiskt bistånd	4 598	3 897	-701	-1 000	5 033
Familjerådgivning, familjerätt	580	411	-169	-300	342
Arbetsmarknadsåtgärder	2 873	2 974	102	200	2 223
Ej fördelade medel	0	160	160	275	0
EKB/flykting	-2 401	-146	2 255	3 250	
Projekt	-131		131	600	-1 226
Summa	81 738	82 712	974	-1 905	77 828

Ekonomisk kommentar

Socialtjänsten har tilldelats stimulansmedel från staten på ca 1,9 mkr. Detta har möjliggjort att vi kunnat förstärka inom äldreomsorgen samt HSR. Äldreomsorgens ekonomiska resultat är stabilt och bedöms bli positivt vid årets slut. Detta trots höga kostnader för hjälpmedel inom hemsjukvården. Inom LSS så ser vi en fortsatt ökning gällande antal beslut för personlig assistans, vilket gör att den budgeten blir svår att hålla. Socialutskottets största ekonomiska underskott ligger inom IFO. Det ekonomiska biståndet är något lägre än 2015 men förväntas ändå avvika ca 1 mkr mot budget. Svårigheten att rekrytera socialsekreterare gör att kostnaderna för bemanningstjänster är höga. Det är också mycket höga kostnader för placeringar, främst barn och ungdom. Under 2016 är det en ökning dels i antalet placeringar men även i kostnaderna per placering. Detta beror delvis på att vi haft flera åtgärder enligt LVU, lagen om vård av unga, vilket kostar mer. Boendet för ensamkommande barn, EKB kommer att generera ett positivt ekonomiskt överskott. Till viss del beror detta på att vissa kostnader för EKB ligger på andra ställen i organisationen och ingen fördelning är gjord till andra verksamheter.

Personal

Vi har anställt två biträdande enhetschefer och två aktivitetsansvariga. Vi har utökat sysselsättningsgraden för anhörigsamordnaren med 25 %. Både på Lillåhem och Orsagården har man fått förstärkning i ekonomin för att kunna utöka bemanningen.

Inom individ- och familjeomsorg har vi fortfarande problem med att rekrytera. Vi har därför varit tvingade till att hyra in konsulter för att klara av arbetet. Enhetschefen för hälso- och sjukvård samt rehabilitering, HSR och medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS har sagt upp sig.

Når vi målen?

Vi kommer med största säkerhet att nå de mål som uppsatts för ekonomin för de flesta verksamheterna, dock inte för IFO. Målet att medborgare inom äldreomsorgen ska vara delaktiga i sina insatser kommer också att nås. Vi har också nått målen vad gäller trygghet i boendena.

Vi har påbörjat arbetet med att se över arbetsrutiner

så att våra verksamhetsområden arbetar enhetligt och långsiktigt. Bland annat har vi utbildat så kallade inter-professionella team där det i varje team ingår undersköterska, enhetschef, sjuksköterska och rehab.

Vi arbetar också vidare med att öka meningsfullheten för personer med funktionsnedsättning utifrån personens egna önskemål.

Medborgare som är aktuella inom Individ- och familjeomsorgen/arbetsmarknadsenheten ska få möjlighet att klara sig på egen hand är ett av målen där vi arbetar målmedvetet. Vi har inte lyckats uppnå målet för återaktualiserade ungdomar på 13-20 år. Ett sämre resultat kan tyda på att problematiken ökat, eller att de insatser de fått inte gett önskad effekt. Däremot har siffran förbättrats vad gäller ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem. Det beror på bättre planering och bättre motivation hos personerna att göra en förändring. Flera har valt att inte flytta tillbaka till Orsa efter behandling. I samtliga fall ser vi över arbetssätten för att förbättra resultaten, även de vi nått.

Scandinav bildbyrå: Fotograf Agnes Stenlund

Miljönämnden

Mora och Orsa kommuner har sedan 1968 samarbetat genom ett gemensamt miljökontor.

Miljökontoret arbetar för att skydda människors hälsa, säkerställa god livsmedelshygien, bevara den biologiska mångfalden, främja hushållning av naturresurser och förhindra utsläpp som förorenar luft, mark eller vatten. Från och med 2011 har de båda kommunerna en gemensam nämnd.

Detta har hänt

27 % av tillsynen inom hälsoskydd, 27 % av tillsynen inom miljöskydd och 68 % av kontrollen inom livsmedel är nu utförd.

Inom naturvård pågår ett projekt om biologisk återställning av flottade älvar, det gäller Vanån i Mora kommun. I både Mora och Orsa kommuner arbetar vi med att få till nya reservat i Alderängarna och Hykjesberg samt i Enåns dalgång. När det gäller förvaltning av reservaten går arbetet som planerat med underhåll av leder och slogbodar, tillverkning av skyltställ och informationstavlor.

Inom kalkningsverksamheten är ett nytt övervakningssystem i drift. Eftersom det var en lugn snösmältning har det inte varit lika mycket vattenprovtagning som normalt.

Sedan slutet av 2015 har miljönämnden ansvar för energi- och klimatrådgivningen i både Mora och Orsa kommun. Verksamheten har i stort sett utförts som planerat.

Miljökontoret har under 2016 fortsatt att arbeta med att ge information och rådgivning till verksamhetsutövare och medborgare. Under våren har vi till exempel tagit fram en broschyr om vår verksamhet. Dessutom arbetar vi löpande med att hålla hemsidan och vår Facebooksida aktuell och uppdaterad. Delresultatet från den enkät vi delar ut är mycket positiv för miljökontoret, hela 96 % av de som svarat på enkäten är nöjda med vårt arbete.

Framtid

Har vi den bemanning vi budgeterat för kommer tillsynen/kontrollen inom hälsoskydd och livsmedel att hinnas med under året. När det gäller tillsynen på miljöfarliga verksamheter har vi inte kommit igång som planerat. Det kan finnas en risk att vi inte hinner med allt som planerats och att vissa omprioriteringar måste göras. Vi har fortsatt många klagomålsärenden samt remisser som tar mycket tid från planerad miljö-tillsyn.

Inom energi- och klimatrådgivningen har förändringar genomförts av lagstiftningen och det är i nuläget oklart hur finansieringen kommer att se ut under 2017. Enligt förslag till nya föreskrifter kommer små kommuner som Mora och Orsa få mycket mindre bidrag än i nuläget.

MILJÖNÄMND

Delårsrapport jan-juli 2016

VERKSAMHET	2016		2015		
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget Jan - Juli	Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	Nettokostnad Jan-juli
Miljönämnden	31	44	13	0	44
Energirådgivning	-27	6	33	0	21
Administration	489	492	2	0	468
Miljöskydd	182	182	0	0	129
Miljö, hälsa o hållbar utveckling	245	206	-39	0	211
SUMMA	920	930	10	0	872

Ekonomisk kommentar

Efter uppbokningar gentemot Mora redovisar Orsas del av verksamheten en litet överskott. Resultatet för hela verksamheten (Mora och Orsa) beror på att vi inte fått in alla bidrag från länsstyrelsen när det gäller kalkningsverksamheten och naturvården. Prognosen för hela året är att vi kommer att hålla oss inom budgeten.

Personal

Under våren har flera medarbetare varit antingen tjänstlediga, föräldralediga eller långtidssjukskrivna. Vi har lyckats anställa vikarier för dessa så i dagsläget är vi bemannade enligt personalbudgeten.

När vi målen?

Vi har fyra uppsatta mål vilka handlar om hälsosam miljö för barnen i förskolor och skolor, förtroende för verksamheten, miljömedvetna resor och inköp och en aktiv roll i samhällsplaneringen för en god miljö och hälsa samt hållbar utveckling. Vid halvårsskiftet ser vi ut att kunna uppfylla samtliga mål.

Scandinav Bildbyrå: Fotograf Calle Bredberg

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ansvarar för tillsynen över byggnadsverksamheten i kommunen. Nämnden ansvarar även för den fysiska planeringen på uppdrag av kommunstyrelsen. Till sin hjälp har byggnadsnämnden Stadsbyggnadsförvaltningen Mora Orsa som bland annat fungerar som byggnadsnämndens kansli.

Detta har hänt

Vi har upplevt ett hårt tryck på bygglovsenheten och trenden med ökade bygglovsintäkter fortsätter. Nyrekryteringar har förbättrat arbetsläget. Pressen kommer sannolikt att öka under 2016 på grund av ny lagstiftning vilket innebär krav på tillsynsplan och maximal handläggningstid för anmälningsärenden på fyra veckor. Vi har högt tryck även på planavdelningen.

Två nya planarkitekter har rekryterats. Planärendena i Grönklitt för att förbereda hotellbygge och återupptagande av arbetet med översiktsplanen är huvudsysselsättningen.

Kartenheten har haft mycket jobb med inmätning och utvisning för fiberutbyggnaden i Orsa. Dessutom har vi inlett mätning för uppdatering av baskartan över

Orsa och Grönklitt.

Lantmäteriets årliga uppdatering gör att vi behöver komma ut i fält för att komplettera adresser och byggnadsregister. Detta har vi löst genom att anlita två sommarpraktikanter.

Framtid

Översiktsplanen förbereds för samrådsutställning, som blir en viktig process för färdigställande.

Även fortsatt arbete med planer och program i Grönklitt kommer att ske under hösten 2016.

Kartenheten kommer att fortsätta sitt arbete för att upprätthålla en hög kvalitet på kartmaterialet och därigenom säkra intäkter via avtal med lantmäteriet.

BYGGNADSNÄMNDEN

Delårsrapport jan-juli 2016

VERKSAMHET	2016		Avvikelse perioden	Avvikelse helår prognos	2015
	Nettokostnad Jan - Juli	Budget Jan - Juli			Nettokostnad Jan-juli
Byggnadsnämnd	88	68	-21	0	70
Stadsbyggnad adm	651	625	-26	0	621
Bygglov	155	433	278	200	292
Planer	205	11	-194	-100	34
Översiktsplan	20	233	214	0	442
Karta, Mät, GIS	474	560	86	0	492
Bostadsanpassning	373	367	-6	0	318
Summa	1 965	2 297	332	100	2 269

Ekonomisk kommentar

Förvaltningen har ett överskott för perioden på 332 tkr.

Bygglovsenheten har överskott med 278 tkr på bygglovavgifterna, resterande del av överskottet beror på Kartenheten där verksamhetskostnaderna från Mora varit lägre än beräknat.

Bostadsanpassningen har för perioden utbetalat mer bidrag än budgeterat och Planenhetens underskott beror på hittills lägre intäkter för externa planarbeten än årsbudget. Översiktsplanarbetet har haft ett uppehåll men kommer att accelerera under hösten.

Prognosen för helåret visar på en positiv avvikelse för bygglov på 200 tkr samt en negativ avvikelse för planer på 100 tkr.

Personal

Återbesättning av vakanta tjänster har skett på bygglovsenheten med två byggnadsinspektörer. Förutsättningarna för att utöka med en planarkitekt kommer att utredas.

När vi målen

Idag ser det ut att vi når målen vad gäller planer för att Orsa ska vara en attraktiv turistort. Detta genom planeringsarbetet i Grönklitt. Vår strategiska planering för ett hållbart samhälle nås också.

Genom att erbjuda praktikplatser når vi också målet på en god kompetensförsörjning på längre sikt. De mätningar som gjorts hittills visar att vi också når målet att erbjuda våra uppdragsgivare tjänster med hög kvalitet.

Vi har återupptagit arbetet med att få till stånd en aktuell översiktsplan. Den ska vara klar under 2017.

Det enda mål vi inte uppnår är att ta fram en ny ekonomisk modell för planer.

Driftredovisning för perioden januari-juli 2016 (tkr)

	Nettokostn Jan-juli 2016	Budget jan-juli 2016	Avvikelse	Nettokostn Jan-juli 2015
Kommunfullmäktige	-986	-1 263	277	1 078
Kommunstyrelsen	-22 556	-24 953	2 398	23 932
Kulturutskottet	-4 003	-3 633	-371	3 878
Fritids- och serviceutskottet	-15 396	-15 602	205	14 400
Barn- och utbildningsutskott	-86 418	-89 860	3 442	91 148
Socialutskott	-81 738	-82 712	974	77 828
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-920	-930	10	872
Byggnadsnämnden	-1 965	-2 297	332	2 269
Summa verksamheters nettokostnader	-213 982	-221 249	7 266	215 405
Finansieringens nettointäkter	227 081	222 707	4 374	224 784

Summa	13 099	1 458	11 641	9 379
--------------	---------------	--------------	---------------	--------------

Investeringsredovisning för perioden januari-juli 2016 (tkr)

	Budget 2016 Jan-Dec	Utfall 2016 Jan-juli	Utfall 2015 Jan-juli
Nämnd			
Kommunstyrelsen	11 508	9 959	2 609
Fritid- och serviceutskottet	6 423	3 218	3 508
Barn- och utbildningsutskott	1 980	253	223
Socialutskott	1 180	349	390
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	350	0	0
Byggnadsnämnden	0	0	0
Exploateringsfastighet	3 000	0	676
Totalt Orsa kommun	24 441	13 779	7 406

64 % av kommunens budgeterade investeringar (exklusive exploateringsfastigheter) var förbrukade vid delårsbokslutets upprättande. Sedan 2013 redovisas bruttoinvesteringar. Investeringsinkomsterna redovisas som en långfristig skuld i balansräkningen som avräknas i takt med avskrivningarna på aktuella objekt.

De största investeringarna är (tkr)

	Budget 2016	Utfall jan-juli 2016
Stadsnät IT	10 000	9 514
Exploatering Lisselhed	3 000	0
Ombyggnad gator	2 000	518
Summa	15 000	10 032

Periodens Resultaträkning (tkr)

	Not	Utfall 20160731	Utfall 20150731	Diff
Verksamhetens intäkter	1	64 026	49 026	15 000
Verksamhetens kostnader	2	-273 482	-257 060	-16 422
Avskrivningar	3	-5 099	-4 709	-390
Verksamhetens nettokostnader		-214 555	-212 743	-1 812
Skatteintäkter	4	158 725	154 129	4 596
Generella statsbidrag och utjämning	5	67 576	67 218	358
Finansiella intäkter	6	1 548	985	563
Finansiella kostnader	7	-195	-210	15
Periodens resultat		13 099	9 379	3 720

Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR

	Not	20160731	20151231	20150731
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och tekniska anläggningar	8	100 918	97 442	91 862
Maskiner och inventarier	9	16 649	17 128	15 755
Pågående arbeten	10	55	0	8
Finansiella anläggningstillgångar	11	57 376	52 892	49 632
Summa anläggningstillgångar		174 998	167 462	157 257
Omsättningstillgångar				
Exploateringsfastigheter		7 181	7 181	7 160
Kortfristiga placeringar		39 451	39 451	42 659
Fordringar		60 964	46 962	39 984
Kassa och bank		23 322	48 247	24 081
Summa omsättningstillgångar		130 918	141 841	113 884
SUMMA TILLGÅNGAR		305 916	309 303	271 141

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital				
Årets resultat		13 099	12 630	9 379
Resultatutjämningsreserv		5 038	5 038	0
Övrigt eget kapital		163 326	150 696	155 734
<i>Varav öronmärkt för pensioner</i>		<i>27 496</i>	<i>27 496</i>	<i>27 496</i>
Summa eget kapital		181 463	168 364	165 113
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	12	20 735	20 854	20 623
Summa avsättningar		20 735	20 854	20 623
Skulder				
Långfristiga skulder	13	13 684	12 369	12 241
Kortfristiga skulder		90 034	107 716	73 164
Summa skulder		103 718	120 085	85 405
SUMMA EGET KAPITAL & SKULDER		305 916	309 303	271 141

Panter och ansvarsförbindelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Uttagna fastighetsinteckningar		400	400	400
Avgår: panter i eget förvar		-400	-400	-400
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som ej upptagits bland skulderna eller avsättningarna		165 917	168 499	170 051
Övriga ansvarsförbindelser		390 864	390 864	361 934
Summa		556 781	559 363	531 985

Kassaflödesrapport (tkr)

Not 20160731 20150731

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN

Periodens resultat		13 099	9 379
Justering för ej likviditetspåverkande poster	14	4 980	4 448
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital		18 079	13 827
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-13 903	4 713
Ökning/minskning valulager		0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-17 782	-37 670
Ökning/minskning exploateringsfastigheter	15	0	-407
Kortfristiga placeringar	16	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-13 606	-19 538

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Investering i materiella anl.tillgångar	17	-13 779	-7 000
Investeringsbidrag till materiella anl.tillgångar	18	1 315	-383
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	19	5 629	0
Investering i finansiella tillgångar	20	-4 448	0
Försäljning av finansiella tillgångar	21	51	0
Nedskrivning av finansiella tillgångar	22	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-11 232	-7 383

FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

Nyupptagna lån	23	-350	0
Amortering av skuld	24	0	0
Ökning av långfristiga fordringar			
Minskning av långfristiga fordringar	25	263	252
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-87	252

Årets kassaflöde		-24 925	-26 668
-------------------------	--	----------------	----------------

Likvida medel vid periodens början		48 247	50 749
Likvida medel vid periodens slut		23 322	24 081
		-24 925	-26 668

Noter Resultaträkning (tkr)

	20160731	20150731		20160731	20150731
1 Verksamhetens intäkter			3 Avskrivningar		
Försäljningsintäkter	1 499	1 833	Beloppen utgörs av planenliga avskrivningar. Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.		
Taxor och avgifter	9 502	10 006	4 Skatteintäkter		
Hyror och arrenden	4 311	4 473	Egna skatteintäkter	158 725	154 129
Bidrag	44 065	26 529	Summa skatteintäkter	158 725	154 129
Återbetalning AFA	0	2 800	5 Generella statsbidrag och utjämning		
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	4 112	3 371	Inkomstutjämningsbidrag	52 609	51 696
Realisationsvinster	537	14	Strukturbidrag	1 543	1 972
Summa	64 026	49 026	Regleringsbidrag	0	0
2 Verksamhetens kostnader			Kostnadsutjämningsbidrag	9 153	9 161
Löner och sociala avgifter	-144 020	-133 706	Regleringsavgift	-135	-154
Förändring av semesterlöneskuld	1 675	3 225	LSS utjämning	-4 646	-4 247
Pensionskostnader	-11 286	-11 708	Kommunal fastighetskatt	9 052	8 790
Inköp av anlägg.- och underhållsmaterial	-457	-785	Summa generella statsbidrag och utjämning	67 576	67 218
Bränsle, energi och vatten	-1 037	-1 381	6 Finansiella intäkter		
Köp av huvudverksamhet	-56 624	-53 137	Räntor på utlämnade lån	44	56
Lokal- och markhyror	-23 145	-22 845	Räntor på likvida medel	116	300
Lämnade bidrag	-11 652	-12 047	Borgensavgift	648	595
Fastighetskostnader	-1 354	-1 124	Återbäring kommuninvest	574	0
Övriga kostnader	-25 582	-23 552	Övriga finansiella intäkter	166	34
Summa	-273 482	-257 060	Summa finansiella intäkter	1 548	985
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal (alla oavsett löptid)			7 Finansiella kostnader		
<i>Avgifter</i>			Ränta på pensionsmedel	-102	-167
med förfall inom 1 år	873	1 841	Övriga finansiella kostnader	-93	-43
med förfall inom 1-5 år	394	782	Summa finansiella kostnader	-195	-210
med förfall senare än 5 år	0	0			
Summa	2 623	2 623			

Noter Balansräkning (tkr)

	20160731	20151231	20150731		20160731	20151231	20150731
8 Byggnader och tekniska anläggningar				Avskrivningar			
Anskaffningsvärde	20160731	20151231	20150731	Ack avskrivningar IB	-43 786	-53 807	-53 807
Ack anskaffningsvärde IB	166 201	154 827	154 827	Årets avskrivningar	-2 144	-3 548	-1 998
Årets anskaffningar	12 060	11 373	3 794	Ack avskrivningar på årets nedskrivningar			
Anskaffningsvärde på årets nedskrivningar				Ack avskrivningar på årets avyttring	274		
Anskaffningsvärde på årets avyttringar	-7 675			Ack avskrivningar på årets korrigeringar		13 569	
Anskaffningsvärde på årets korrigeringar				<i>Ack avskrivningar UB</i>	<i>-45 655</i>	<i>-43 786</i>	<i>-55 805</i>
<i>Ack anskaffningsvärde UB</i>	<i>170 586</i>	<i>166 200</i>	<i>158 621</i>	Bokfört värde	16 649	17 128	15 755
Avskrivningar				Det bokförda värdet fördelar sig på följande sätt:			
Ack avskrivningar IB	-68 758	-64 047	-64 047	Mark	572	572	572
Årets avskrivningar	-2 955	-4 711	-2 710	Verksamhetsfastigheter	10 672	10 509	10 785
Ack avskrivningar på årets nedskrivningar				Publika fastigheter	88 347	79 263	73 297
Ack avskrivningar på årets avyttring	2 046			Fastighet för annan verksamhet	1 327	7 098	7 208
Ack avskrivningar på årets korrigeringar				Summa bokfört värde	100 918	97 442	91 862
<i>Ack avskrivningar UB</i>	<i>-69 667</i>	<i>-68 758</i>	<i>-66 757</i>	Maskiner	2 056	1 744	1 839
Bokfört värde	100 918	97 442	91 864	Inventarier	9 159	10 030	8 626
9 Maskiner och inventarier				Fordon	3 026	2 849	3 348
Anskaffningsvärde				Konst	1 479	1 479	880
Ack anskaffningsvärde IB	60 914	68 361	68 361	Övriga maskiner och inventarier	929	1 026	1 062
Årets anskaffningar	1 665	6 697	3 199	Summa inventarier	16 649	17 128	15 755
Anskaffningsvärde på årets nedskrivningar				10 Pågående arbeten för 2016 avser gator och vägar, ännu ej aktiverade utgifter.			
Anskaffningsvärde på årets avyttringar	-274						
Anskaffningsvärde på årets korrigeringar		-14 144					
<i>Ack anskaffningsvärde UB</i>	<i>62 305</i>	<i>60 914</i>	<i>71 560</i>				

11 Finansiella anläggningstillgångar	20160731	20151231	20150731	12 Avsättningar för pensioner	20160731	20151231	20150731
<i>Aktier</i>				Pensionseskuld	16 584	16 494	16 389
Orsa bostäder AB (100%)	39 841	35 393	35 393	Ränta på pensionseskuld	127	288	207
Orsa vatten och avfall AB (100%)	8 000	8 000	8 000	Särskild löneskatt	4 024	4 072	4 027
Orsa Grönklitt (7,44% ägarandel)				Summa pensionseskuld	20 735	20 854	20 623
Oreälvens kraft AB (35%)	18	18	18				
Siljan Turism AB	334	334	334	13 Långfristiga skulder			
Kommuninvest	3 541	3 541	281	Gatukostnadsersättning	7 000	7 000	7 000
Övriga aktier och andelar	343	394	394	Anslutningsavgifter stadsnät	3 754	1 937	1 921
Summa aktier och andelar	52 077	47 680	44 420	Skuld investeringsbidrag	4 710	4 710	4 213
<i>Långfristiga fordringar</i>				Ackumulerad upplösning investeringsbidrag	-1 780	-1 278	-893
Oreälvs Kraft AB	4 006	3 919	3 919	Summa långfristiga skulder	13 684	12 369	12 241
Kommuninvest förlagslån	1 000	1 000	1 000				
Region Dalarna	293	293	293				
Summa finansiella anläggningstillgångar	57 376	52 892	49 632				

Noter kassaflödesrapport (tkr)

14 Ej likviditetspåverkande poster	20160731	20150731	19 Försäljning av materiella anläggningstillgångar		
Av- och nedskrivningar	5 099	4 709	Försäljning av materiella anlägg.tillgångar	5 629	0
Avsatt till pensioner	-246	-468	Summa	5 629	0
Ränta på pensionsavsättning (inkl löneskatt)	127	207	20 Investering i finansiella tillgångar		
Summa	4 980	4 448	Orsabostäder AB aktieöverlåtelse	-4 448	0
15 Exploateringsfastigheter			Summa	-4 448	0
Försäljning av exploateringsfastigheter	0	0	21 Försäljning av finansiella tillgångar		
Anskaffning av exploateringsfastigheter	0	0	Försäljning av finansiella tillgångar	51	0
Exploatering	0	-407	Summa	51	0
Korrigerig av bokfört värde exploateringsfastigheter	0	0	22 Nedskrivning av finansiella tillgångar		
Summa	0	-407	Nedskrivning av finansiella tillgångar	0	0
16 Kortfristiga placeringar			Summa	0	0
Ökning av värde på kortfristiga placeringar	0	0	23 Nyupptagna lån		
Summa	0	0	Oreälvens kraft	-350	0
17 Investering i materiella anläggningstillgångar			Summa	-350	0
Anskaffn. enligt investeringsredovisningen	-13 725	-6 992	24 Amortering av skuld		
Anskaffning pågående arbeten	-54	-8	Amortering av skuld	0	0
Summa	-13 779	-7 000	Summa	0	0
18 Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar			25 Återbetald utlåning		
Gatukostnadsersättning	0	0	Oreälvens Kraft AB amortering av lån	263	252
Anläggnings- o anslutningsavgifter	0	0	Summa	263	252
Investeringsbidrag Stadsnät	1 817	0			
Ack. upplösning investeringsbidrag	-502	-383			
Summa	1 315	-383			

Prognos för driftredovisning 2016 (tkr)

	Prognos 2016	Budget 2016	Avvikelse	Avvikelse 2015
Kommunfullmäktige	-2 160	-2 165	5	247
Kommunstyrelsen	-41 146	-42 777	1 631	-370
Kulturutskottet	-6 527	-6 227	-300	0
Fritids- och serviceutskottet	-26 572	-26 745	173	185
Barn- och utbildningsutskott	-151 180	-154 046	2 866	-2 037
Socialutskott	-143 697	-141 792	-1 905	-1 108
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-1 594	-1 594	0	50
Byggnadsnämnden	-3 837	-3 937	100	0
Summa verksamheters nettokostnader	-376 713	-379 284	2 571	-3 033
Finansieringens nettointäkter	381 556	381 784	-228	71
Summa	4 843	2 500	2 343	-2 962

Prognos för 2016 års resultaträkning (tkr)

	Not	Prognos 2016	Budget 2016	Avvikelse Budget/ Prognos	Resultat 2015
Verksamhetens nettokostnader (exklusive avskrivningar)	1	-375 998	-378 078	2 080	- 360 021
Avskrivningar	2	-9 000	-9 000	0	-8 259
Verksamhetens nettokostnader		-384 998	-387 078	2 080	-368 280
Skatteintäkter	3	272 294	273 247	-953	263 638
Generella statsbidrag och utjämning	4	115 841	115 336	505	115 947
Finansiella intäkter	5	2 089	1 378	711	1 675
Finansiella kostnader	6	-383	-383	0	-350
Årets resultat		4 843	2 500	2 343	12 630

NOTER TILL PROGNOSEN 2016 (tkr)

1 Verksamhetens nettokostnader	Prognos	Budget	Resultat	4 Generella statsbidrag o utjämn.	Prognos	Budget	Resultat
	2016	2016	2015		2016	2016	2015
Nettokostnader (exkl avskrivn.)	-375 998	-378 078	-360 021	Kommunalekonomisk utjämnning	108 291	108 361	107 443
Varav:				LSS-utjämnning	-7 967	-8 249	-7 280
Förändring pensionsavsättningar	-10 645	-10 445	-10 282	Kommunal fastighetsavgift	15 517	15 224	15 271
Förändring semesterlöneskuld	-400	-400	193	Generella bidrag från staten	0	0	513
Återbetalning AGS-KL	0	0	3 257	Summa statsbidrag	115 841	115 336	115 947
2 Avskrivningar				5 Finansiella intäkter			
Beloppen utgörs av planenliga avskrivningar. Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.				Räntor på utlämnade lån	200	200	116
3 Skatteintäkter				Räntor på likvida medel	150	150	397
Egna skatteintäkter	272 294	273 247	263 638	Övriga finansiella intäkter	1 739	1 028	1 162
Summa skatteintäkter	272 294	273 247	263 638	Summa finansiella intäkter	2 089	1 378	1 675
				6 Finansiella kostnader			
				Räntor på pensionsmedel	-383	-383	-288
				Övriga finansiella kostnader	0	0	-62
				Summa finansiella kostnader	-383	-383	-350

Redovisningsprinciper 2016

Kommunen följer den kommunala redovisningslagen samt de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning utfärdat vad gäller redovisningen. Undantagen är redovisning av finansiell leasing, sammanställd redovisning samt redovisning av tillfälligt statsbidrag från 2015 för att lösa den rådande flyktingsituationen.

Resultatet för 7 månader och helårsprognosen bygger på lämnade underlag från förvaltningarna. Kostnader och intäkter har periodiserats av respektive förvaltning för att hamna i rätt period.

Resultaträkningen utgår från intäkterna och kostnaderna i driftredovisningen sedan dessa summor har justerats med interna poster.

Den största delen av kommunens leasing jämförs med operationell leasing. I noterna till resultaträkningen lämnas upplysning om ej uppsägningsbara operationella leasingavtal. Några få leasingobjekt är eventuellt att betrakta som finansiell leasing enligt RKR 13.2. Nedan lämnas upplysningar om dessa avtal.

Finansiella leasingavtal:

Avgifter (tkr)	2016-07-31	2015
-med förfall inom 1 år	728 030	862 295
-med förfall inom 1-5 år	1 495 201	1 654 175
-med förfall senare än 5 år	0	0

Det totala finansiella leasingbeloppet bedöms vara mycket lågt i förhållande till totala balansomslutningen (ca 0,7%) och skulle sannolikt inte påverka en ekonomisk bedömning av kommunens ställning. Avsikten är att till årsredovisningen för 2016 redovisa även den finansiella leasingen i balansräkningen.

Delårsbokslutet innehåller ingen sammanställd redovisning, kommunen gör ett avsteg från RKR 8.2. Det är viktigt att materialet är aktuellt när det kommer till de förtroendevaldas behandling varför snabbhet prioriteras framför exakthet och arbetsinsatsen samt kostnaden vägs mot mervärdet av en sammanställd redovisning i delårsbokslutet. Sannolikt skulle inte en bedömning av delårsbokslutet bli väsentligt annorlunda om sammanställd redovisning upprättats.

Skatteintäkterna har periodiserats till 7 månaders resultat efter senast kända prognos vid tiden för bokslutet.

Kommunen följer RKR 18.1 avseende avgift eller bidrag till anläggningstillgångar. Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas från och med 2013 upp som en förutbetald intäkt och periodiseras, enligt RKR 18.1, över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Tidigare erhållna avgifter eller bidrag ändras inte utan löper som nettoavskrivning till avskrivningsperiodens slut.

Kommunen avviker från RKR 18.1 vad gäller redovisning av tillfälligt statsbidrag som 2015 gavs till kommuner och landsting för att hantera den rådande flyktingsituationen. Kommunen har beslutat att använda bidraget över en treårsperiod.

Arbetsgivaravgifter har bokförts i form av beräknade procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen enligt SKL 's rekommenderade nivå.

Pensionsskulden har beräknats av KPA enligt RKR 's rekommendation, RIPS07. Pensionsåtaganden som intjänats före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Pensionsförpliktelser och särskild löneskatt har periodiserats till 7 månaders resultat efter beräknad prognos.

Statsbidrag och skatteintäkter som avser redovisningsperioden men inte var utbetalda 31 juli har fordringsförts.

Semesterlöneskulden avser intjänade ej uttagna semesterdagar. Skuld för okompenserad övertid har också beräknats och bokförts per sista juli. Skulden för de timanställdas löner har inte beräknats per sista juli. Som grund för detta ställningstagande ligger främst att skulden inte kan beräknas i tid för att ingå i delårsbokslutet. Snabbhet prioriteras före exakthet.

Anläggningstillgångar Enligt kommunens redovisningsprinciper bedöms en tillgång där anskaffningsvärdet uppgår till ett basbelopp (för närvarande 44,3 tkr) och som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav vara en anläggningstillgång.

Anläggningstillgångarna värderas till anskaffningsvärde med avdrag för planenliga avskrivningar.

Avskrivningstiden för byggnader och tekniska anläggningar är 10-50 år samt för maskiner och inventarier 3-10 år. Linjär avskrivningsmetod tillämpas. En bedömning av anläggningarnas värde görs och i de fall där anläggningens värde bedöms varaktigt förändrats görs en justering av det bokförda värdet. För tillgångar i form av konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Internräntan har beräknats med 2,4 % på tillgångarnas bokförda värde enligt SKL 's rekommendation.

Komponentindelning av materiella anläggningstillgångar har införts från 2014 för befintliga tillgångar. För investeringar i nya anläggningar tillämpas komponentindelning och en komponent definieras som en utgift som är relativt stor i relation till den totala investeringen och bedöms ha en avvikande avskrivningstid. Årligen görs en bedömning av kvarvarande objekt i anläggningsreskontran om det finns något nedskrivningsbehov sett utifrån om anläggningen inte längre används eller inte används till det den var avsedd att användas till från början.

Prövning om återföring av tidigare nedskrivning är motiverad genomförs vid upprättande av delårsrapport och årsredovisning enligt RKR 19. Om återföring är motiverad görs en beräkning av tillgångens värde och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Exploateringsfastigheter redovisas som omsättningstillgångar från och med 2009.

Samtliga osäkra kundfordringar äldre än 6 månader värderas vid årsskiftet. Löpande under året värderas kundfordringar som Intrum Justitia bedömt osäker och därmed överfört till långtidsbevakning.

Vissa aktier klassificeras som kortfristig placering då syftet med innehavet är avyttring för att lösa framtida pensioner.

Arbetet med att ta fram nya ekonomiska riktlinjer pågår.

Revisionsberättelse

